

Gazdag „termést” ígér a Képzőművészeti Alap Kiadó-vallalatának idei terve. A képzőművészeti alkotások reprodukciói sokféle változatban készülnek és kerülnek kiadásra. Igen jelentősek az ifjúság esztétikai nevelését szolgáló kiadványok, amelyek egyike a múlt év őszén indult *Arcképek* című sorozat. A magyar történelmi arcképcsarnok 13-18 képen örökíti meg és háttérben magyarázó szöveggel ismerteti a magyar irodalom, történelem, tudomány, színház, nagyjaink arcképét, munkásságát. E sorozat folytatásaként az ideiglenes képzőművészeti és a zenei magyarázó alakjait mutatja be egy-egy képes tasak.

A közelmúltban kezdődtek el az *Írók-költők* sorozat megjelenítését, elsőként Petőfi, Arany, Ady és József Attila életéről, munkásságáról. A nyolc-nyolc fotóból álló il-

lusztáció háttérjén szöveges ismertető mutatja be a nagy költőinket, íróinkat: a következőkben Zrínyi Miklóst, Radnóti Miklóst, Móricz Zsigmondot és Jókai Mórét. A külföldi országokban is híressé vált *Az én múzeumom* sorozatnak az ideiglenes hat füzetét bolgár és szovjet megrendelésre is elkészítik.

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom 50. évfordulójára az eseményhez méltó kiadványok reprezentálják majd a Képzőművészeti Kiadó tevékenységét. Ek Sándor festményeinek három nagyméretű reprodukciója jelenik meg, egy *grafikai mappa* pedig 1917-től napjainkig tartalmazza a forradalmi eseményeket ábrázoló 20 grafikát, amelyeknek elkészítésére a legjobb grafikusművészek kaptak megbízást. A forradalom archívumából választanak ki olyan fotókat, ame-

lyek híven az 1917-es eseményeket idézik.

A Magyar Nemzeti Galéria kíneseiből 60 festménnyel, a Szépművészeti Múzeumból pedig 55 festménnyel ismeretlik meg a képzőművészek barátait a színes diaposzítívák. Számtalan színes képeslevezélapot ad ki évente a vállalat, és a jövőben még javul a képeslapok minősége: előállításukhoz nyugat-német karton érkezett. Konyhai reprodukciók faldobozokból az ideiglenes 30 ezer példány jelenik meg.

A híressé vált Cityvox idegenforgalmi sorozat további képeken és hanglemezekben mutatja be és ismerteti meg hazánk egy-egy szép táját. A lipcsei tavaszi vásárra is készül ilyen kiadvány. Több mint 37 ezer példányt rendeltek a híres vásárváros bemutatására szép kivitelű zenés-képes útikönyvből.

A sütőipar és a népgazdasági érdek

Egy vizsgálócás és egy válasz tanulságai

Január 9-én, hétfőn — és január 14-én, szombaton — megvizsgáltuk néhány élelmiszer-üzletben, hogy az alapvető fogyasztási cikkek közül milyen az ellátás a hét első és a hét utolsó napján. Erre a tapasztalatgyűjtésre az ösztönzött bennünket, hogy a szerkesztőséghez érkező levelek jelentős része kifogásolja a gyakran előforduló rendszertelen ellátást, az áruszállítások szervezetlenségét.

A tapasztalatok alapján január 17-én megjelent cikkünkben azt ajánlottuk, hogy az élelmiszer-ipari dolgozók és a bolti eladók szorosabb együttműködésre törekedjenek, jobban szervezzék meg munkájukat — a fogyasztók érdekében. A fogyasztó érdeke pedig az, hogy a boltban — lehetőleg lakásához közel, megszokott vásárlóhelyén — mindig kapjon kenyeret, tejet s amire szüksége van.

Cikkünkre Külös Sándor, a Szegedi Sütőipari Vállalat igazgatója válaszolt, s leveleiben többek között a következőket írta:

„Termékeinket a bolti egységek megrendelése szerint szállítjuk, s ennek alapján a termelésünk is így alakul. Sajnos, mi több termelést nem eszközölhetünk, mert a másnapos kenyér senkinek nem kell, azt viszont népgazdasági érdek miatt nem tehetjük meg, hogy jóval alacsonyabb áron a sertéshizlaldának adjuk az el nem fogyott kenyeret. Az ingadozó kenyérfogyasztást csak többletermeléssel lehetne egyensúlyozni, ami nek a fentebb említett súlyos következményei lennének. A szállítások ingadozása az említett időszakban a rossz útvonalok következménye volt, amikor nemcsak a vállalat gépkocsijai késtek, hanem minden közúti közlekedésben részt vevő jármű.”

A vállalat konkrét megállapításainkra — Lenin körüli 30. számú, Marx téri 29. számú, Moszkvai körüti saját kezelésű bolt indokolatlan áruhiányaira —, enyhén szólva, nagyönis általános feleletet adott. Sőt olyan kérdést próbált vitatni, amit mi nem említettünk, s amit vitatni sem kell. (Hiszen az az teljes mértékben egyetértünk, hogy a vállalat ne sertesék etetésére, hanem emberi fogyasztásra süsse a sütnivalót.) Persze, ha már szóba került, nem lehet elhallgatni, hogy ha egy boltban — például a 29-esbe — szombati zárás előtt egy órával érkezik több száz kilogramm kenyér, azt bizony túlnyomórészt nem emberek eszik meg 2-3 nap múlva.

Cikkünkben azt sem reklamáltuk, hogy mennyiségileg süssenek több kenyeret,

hiszen a város napi össz-fogyasztását egy-két üzletben nem lehet lemérni. Ezt mindenkinél jobban ismeri a termelő vállalat. Mi „csupán” azt forszíroztuk, hogy a megtermelt árut olyan sűrűn, olyan időpontokban szállítsák a boltokba, hogy ott a vevőnek ne kelljen várakoznia. (Nem órákat, hanem emiatt perceket sem!) Szó sem lehet tehát arról, hogy a sütőipart népgazdasági érdekek ellentétes tevékenységre biztassuk. Sőt, szerény véleményünk szerint a közösségi érdek melletti állásfoglalásunk egyik a népgazdasági szempontokkal is. Még azt is hozzátehetjük, hogy az időben áruba bocsátott kenyér kerül legnagyobb mennyiségben eredeti céljának megfelelő felhasználásra.

A vállalat válaszában — ugyancsak általánosságban — hivatkozik a rossz útvonalokra, mint a szállítást késleltető objektív okra. Ezzel szemben tudott dolog, hogy 1. Szegeden a legrosszabb útvonalok miatt sem késheet 3-4 órát a Lenin körúti, illetve a Marx téri a jármű; 2. Szegeden nem január 14-én, hanem már egy héttel előbb, az első hóvihár utáni napon s azóta is járhatóak voltak az utak. (Különben a gyors, szervezett hóeltakarításért éppen azokban a napokban írtunk elismerő cikket a városgazdálkodási vállalatról, s a városi tanács közlekedési osztályáról.) Tehát a kenyérszállítások feltűnő késedelme közlekedési nehézségekkel sem indokolható.

Kondoros János

Kinn már világosodik

Egyenletes, megszakítatlan zaj, kattogás. A hatalmas fonócsarnokban magas, zöldtestű gépek sorakoznak, fonalakat zizegnek; mindenütt pörgő orskók, s a gépek közti kis „utcákon” fürge kezű, sürgő-forgó fonók.

Fehér erdő

Az „elefánt”, ez a magas és jámbor — s egyébként valóban ormányos — lefűvél-szivó berendezés ugyanúgy ballag, automatizált lassúsággal a neonfények alatt, a szegedi textilművekben, mint máskor. A kiskocsik is éppúgy kerekednek középütt. Mert itt nincs, nem is lehet különbség, a műszak ugyanazt a munkát végzi éjszaka-hosszat is, mint délelőtt vagy délután.

Fél hat van, hajnali vagy reggeli, ki hogy tartja.

—Egy végigdolgozott éjszaka után elég fáradt az ember — mondja Juhász Ferencné, a fonó I-A műszak dolgozója, amikor beköszönök hozzá, a gépek utcájába. A komoly arcú asszony egészen kicsinek látszik a behemót gyűrűgépek között. Ha arc-magasságban körülnéz, fonalerdőt lát az ő gépein meg a többiekén szaladó fehér szálakból. Szép, havas fehér erdő ez, de az itt dolgozók csak azt a sorát ügyelik, ami az ő részükre esik; hol szakadt a szál, merre van szükség a kötözésre.

Külön jutalom

Noha a fáradságot emlegette az imént, Juhász Ferencné keze szinte röpdös a fonalakat közt, összeilleszti a szálakat, simán „nyomtat” is alig hagyva a szakadásnak. De más is arra mutat, hogy akaratában, kedvében fáradhatatlan ez a szövöcséző asszonyka — akinek pedig nemcsak a fonodai fehér szálakról fehérlék egy-két fürtje a hajháló alatt — mégpedig a termelési eredményei. Idén másodszer lett kiváló dolgozó, átlagban több mint 5 százalékkal haladta meg a százat, és ami itt a fonodában a legfontosabb közül való; ötös a kötözési minősége is. Hasznos dolog a kötözés mesterének lenni, külön jutalmat kapnak, ő és a hozzá hasonló ügyeskező fonók.

Pihenés: délután

— Az éjszaka körülbélül kilencszáz szálát kellett összehajtogatni — mondja kérdésünkre. Majd hozzátéti, hogy ez nem mindig van így, szerencsés esetben „csak” 400-500 kötözés jut egy műszakra.

A nagymutató lassan közeleg a tizenketteshez, most már az átadási előkészületek vannak soron.

— Ilyennek — mutatja a fonalaktól lemezelenített fecséjét — nem szabad maradni. — Egy jól hízott, fehér, gömbölyű előfonalszévet vesz le pipiskedve a gép tejejről, s beteszi a „lefogyott” helyébe. Ugyanezt a cserét még jó néhány helyen megismétli. Máshonnan szövöcséket, bolyhokat, szálakat szed le; tisztán kell átadni a gépet, s a fémesen fénylő hengereket.

A három gyűrűgépén — exportszövet készül majd ebből a százas finomságú műszálból — már minden rendben van; nincs szakadt szál, tisztaság várja a délelőtti műszakot. A pihenésről érdeklődöm, amely ilyenkor éjszakai munka után kétszeresen édes lehetne. Ő viszont ma csak estefelé ér majd rá lepihenni, délelőtt betegápoló szerepkörben kell továbbdolgoznia, délután pedig kislánya szülői értekezletére fog elmenni.

Hétfőn nehezebb

— Hétfőn éjszaka általában nehezebb, sokan így hét elején végzik el a mosást, takarítást, egyéb házimunkát odahaza — vélekednek a művezetői irodában. — A mai éjszakank viszont jól telt el, kevés állóidővel, mindössze egy csapágycserére volt szükség.

— A fonó I-A műszak négyezer kilót termelt ma éjjel — tájékoztat a főművezető, Puskás Jenő. — Ennyi a teljes termelés 8 órára.

Simai Mihály

Szárnyas inspektor

az ügyben, ahol számos javaslat hangzott el — hiába.

Voltak, akik a körzeti tanácsagtól, magától a kerületi vagy — ha minden kötél szakad — a városi tanácsától vétek segítségét kapni. Már drámai feszültség fajult el a helyzet. Mindenki csak legyintett, ha szó esett róla. Voltak szép számmal, akik sürgősségül elkészültek, mert ami sok, az sok!

Am az történt, hogy az egyik megüresedett lakás új bérlője: P. László egy ide-oda röpködő, jól táplált harcos csókéval a karján jelent meg. Alig repült be a nemzetsé-

gétől elszakadt csend és rendet parancsoló Matyi (úgy hívják a madarat), máris megváltozott minden. Mert Matyi „asszony” már az első naptól többször repülő szemlét tart mindenütt. Gyakran lefűjja a tervezett kupameccseket, oda-száll a renitenskedők közé. Belecsip a fülükbe, megcsapkodja szárnyaival az arcukat, mire hamar játékosan csend váltja fel a korábban kibíratatlan lépéshá-

zi és udvari zajt. Először szelíden lép közbe, de ha az nem használ, előveszi vas keménységű karmait, csőrét és parancsoló hangját. Megteszi azt is, hogyha valamelyik lakónál hangos szóváltás, vita vagy kopácsolás hallatszik, száll az ablakpárkányra és addig kopogtatja, veri az üveget, amíg el nem csendesedik odabent.

Ormos János

Népes taggyűlések a szegedi földművesszövetkezetben

A szegedi körzeti földművesszövetkezetben tíz taggyűlésen mintegy 1200 ember beszélt meg a szövetkezeti kereskedelem éventes eredményeit, tavalyi sikereit és újabb terveit. A szegedi gazdák elsősorban a felvásárlás problémáival foglalkoztak. A földművesszövetkezet tavaly 560 vagon zöldséget és gyümölcsöt vásárolt fel telepein, a termelőknek 38 millió forintot fizettek ki. A házikertek gazdái kérték, hogy Újszegeden, az Erdélyi téren létesítsenek idén ideiglenes átvevőhelyet. Szorgalmazták a vetőmagellátás megjavítását. A földművesszövetkezet igazgatósága tavasszal újabb magárusító

boltot nyit a Kelemen utcában, hogy mentesítse a Mikszáth Kálmán utcai bolt szűfoltóságát. Ezenkívül tásakos zöldségmag-felétet árusítanak külterületi boltjaikban.

A szegedi kertek gyümölcsfáinak fiatalítását csemeterússal segíti a földművesszövetkezet. Tavaly ősz-szeptember 85 ezer forint értékű csemetéket adtak el, ez év tavaszára mintegy 8-10 ezer darab körte, őszli és kajszi-barack, cseresznye, szilva csemetefajtákat kínálnak. Ezen kívül eper, ribizke és a legnemesebb fajtájú szőlőszaporító anyagot biztosítanak a szegedi termelők számára.

Meggyorsítják a hitelügyek intézését

A Magyar Beruházási Bank a napokban közléseket a beruházási bankhitelek új rendszeréről szóló körlevelet. Az MTI munkatársának elmondották, hogy a visszafizetendő hitelek ügyintézés az eddiginél gyorsabb lesz, a hitelfolyósítás, a visszafizetés módja pedig jobban megfelel az 1968-ban kezdődő új gazdasági mechanizmus elveinek.

Tavaly újabb, a termelési szolgáló beruházási hitelfülpust vezettek be, amelyet már nem a nyereségből, hanem a beruházási célra felhasználható — nagyobb részét amortizációból képzett — saját alapjából fizet vissza a vállalat. A mostani új rendszer szerint ezentúl mindenfajta visszafizetendő hitel a vállalat saját alapját terheli, vagyis a vállalat már a hitelt igénylésekor is leendő beruházási eszközeivel gazdálkodik.

Hitelt lehet kérni a termeléshez szükséges pótlás és csere jellegű beruházásokra, az ország fizetési mérlegét javító, a műszaki fejlesztést, a gazdaságosabb termelést előmozdító, a termelés mennyiségét növelő, az anyagmozgatás és csomagolás racionalizálását szolgáló beruházásokra.

A hitel összege általában a vállalat 1967. évi teljes amortizációjának 150 százaléka lehet, és azt két év alatt kell visszafizetni. Ha egy év alatt fizetik vissza, akkor a kamat csupán 2, egyébként 4 százalék. Ha a beruházásoknak a fele vagy ennél nagyobb része építkezési munka, akkor a kamat 5 százalékos. Tranzakciós beruházásokra az említettnél nagyobb hitelt is nyújtanak, és a visszafizetési idő öt évig is terjedhet.

Élénk kulturális kapcsolat az EAK-al

Egyhetes látogatást tett Budapestén az Egyesült Arab Köztársaság három tagú kulturális delegációja Hassan Abdel Moneim Kamel kulturálisügyi államtitkár vezetésével. A küldöttség szerdán elutazott a fővárosból.

Hassan Abdel Moneim Kamel elutazása előtt kijelentette, hogy az együttműködési munkaterv értelmében a többi között arab filmnapokat rendeznek a tavasszal Budapestén, az ősszel pedig

magyar filmhétt lesz Kairóban. A közeli napokban három magyar író látunk vendégül az EAK fővárosában, a későbbiekben szakoktatási felsőoktatási küldöttséget várunk. A tervek szerint a közeli hónapokban magyar képzőművészeti kiállítás fogadunk Kairó valamelyik reprezentatív szalonjában. Valószínűleg népiegyüttések kölcsönös vendégszerelésre is sor kerül.